

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de Statengriffier, mr. J.J.M. Vrijburg
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R. Sabée

BEL/WAT

Doorkiesnummer (023) 514 3593

sabeer@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Samenwerkingsovereenkomsten Afsluitdijk

Verzenddatum

Geachte leden,

Kenmerk

467062 / 497687

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet inzake de actieve informatieplicht zenden wij u de Samenwerkingsovereenkomsten voor de regionale ambities Afsluitdijk toe.

Uw kenmerk

Provinciale Staten zijn in de commissie WEB van 10 februari 2014 geïnformeerd over de regionale ambities rond de Afsluitdijk, waarbij door gedeputeerde Water is toegezegd PS op de hoogte te houden van belangrijke ontwikkelingen. Met deze brief willen wij u informeren over het besluit van GS Samenwerkingsovereenkomsten te ondertekenen voor projecten die aanhaken bij de versterkingsopgave van het Rijk.

In 2011 is de Ambitie Agenda Afsluitdijk vastgesteld. Dit heeft geleid tot een intensieve samenwerking met het Rijk en de regionale partners van De Nieuwe Afsluitdijk (DNA). Resultaat van deze samenwerking is een programma dat de gemeenschappelijke belangen van onze provincie en die van onze partners dient en aansluit bij de versterkingsopgave van het Rijk voor de Afsluitdijk.

De regionale partijen hebben ambities uitgewerkt op het gebied van energie, recreatie en toerisme en natuur rond de Afsluitdijk. In de Bestuursovereenkomst van 2011 is afgesproken deze ambities waar mogelijk in samenwerking met Rijkswaterstaat te realiseren. Hiermee kan werk met werk gemaakt worden, (delen van) regionale ambities planologisch mogelijk worden gemaakt en een aanbestedingsvoordeel behaald worden.

Voor de projecten die gaan aanhaken bij de aanbestedingsprocedure van Rijkswaterstaat is de afspraak uit de Bestuursovereenkomst geconcretiseerd in Samenwerkingsovereenkomsten (SOK). In deze SOK-en zijn op hoofdlijnen afspraken gemaakt over samenwerking, financiering, rollen en taken en de eisen waaraan de diverse te

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

realiseren objecten moeten voldoen. De SOK-en worden medio 2015 gevolgd door meer gedetailleerde Realisatieovereenkomsten (ROK). In het proces van SOK naar ROK wordt gewerkt naar definitieve afspraken ten behoeve van de aanbestedingsprocedure en dient onder meer zekerheid te komen over de in de SOK-en opgenomen subsidies. De eisen die voortvloeien uit de SOK-en zullen opgenomen worden in het Programma van Eisen voor de aanbesteding.

In de SOK-en geven Rijk en regio elkaar inzicht in de (beoogde) dekking van de te maken kosten per ambitie, waaronder de plankosten voor de regionale ambities. Voor het geval dat een ambitie om specifieke redenen (waaronder gebrek aan financiering) onverhoopt afvalt, is in elke SOK een exit-regeling opgenomen, waarin de vergoeding van reeds gemaakte kosten wordt geregeld. Indien na 1 mei 2015 (4 maanden voor start aanbesteding) een ambitie afvalt, zal de regio naast vergoeding van de reeds gemaakte kosten, ook verdragingskosten aan het rijk vergoeden.

Medio 2015 worden er ROK-en opgesteld. De raming van de realisatiekosten worden in de ROK-en nauwkeuriger gemaakt. Indien dit tot verhoging van geraamde kosten leidt, is dit aanvullend op de financieringsopgave voor de regio. De afkoopsom voor beheer en onderhoud wordt in de ROK vastgelegd. In de SOK-en zijn afspraken gemaakt over de te hanteren uitgangspunten bij het bepalen van de hoogte van de door de regio te betalen afkoopsom.

Er zijn 4 SOK-en opgesteld:

- Vismigratierivier
- Noord-Hollandse deel van de Afsluitdijk
- Fietspad (Friese deel) aan de waddenzeezijde
- Duurzame energie

SOK Vismigratierivier

De Vismigratierivier zorgt voor een (gedeeltelijk) herstel van de ecologische verbinding tussen IJsselmeer en Waddenzee. Door grote aantallen vis door te laten, levert het een bijdrage aan herstel van de visstand in het IJsselmeer. Tevens vindt er rond de vismigratierivier natuurontwikkeling plaats.

Het Rijk neemt realisatie en onderhoud van de doorgang door de dijk op in de aanbesteding, inclusief kerende middelen en twee openingen in de havendam aan de Waddenzeezijde. De regio neemt realisatie, beheer en onderhoud van de overige onderdelen van de vismigratierivier voor haar rekening. De provincie Friesland zorgt voor de planologische verankering in een provinciaal inpassingsplan en voor de Flora- en Faunaontheffing en vergunning Natuurbeschermingswet. Friesland draagt het risico van de exit-regeling voor de vismigratierivier.

SOK Noord-Hollands deel van de Afsluitdijk

De Afsluitdijk is een icoon en trekt ieder jaar meer dan 300.000 bezoekers en het Monument is daarbij een historische en toeristische trekpleister. Door het realiseren van een recreatief aantrekkelijk fietsrondje tussen Den Oever en het Monument en herontwikkeling van Monument en omgeving, willen wij de Afsluitdijk als toeristische trekpleister versterken en meer gelegenheid bieden er geld uit te geven.

Het Rijk neemt realisatie en onderhoud van de fietslus en de onderdoorgang onder de A7 aan de westzijde van de sluis bij Den Oever op in het Rijkscontract. Het Rijk zorgt voor de herinrichting van de buitenruimte aan de Waddenzee- en IJsselmeerzijde en het voor minder validen toegankelijk maken en verplaatsing van de voetgangersbrug. Samen met het Rijk gaat de regio (in casu Hollands Kroon en Noord-Holland) op zoek naar een sluitende business case voor uitbreiding en renovatie van het Monument. De ambities rond het fietspad en het Monument en omgeving versterken elkaar en zijn in die zin ook van elkaar afhankelijk. Investerings door de regio in het fietspad en door het Rijk in de omgeving van het Monument zijn hard aan elkaar gekoppeld. Er ligt een belangrijke inspanningsverplichting bij Rijk en regio op het vinden van een sluitende businesscase voor het Monument zelf. Het Rijk zorgt voor de planologische inbedding in het Rijksinpassingsplan (RIP) en vraagt de nodige vergunningen aan rondom de onderdoorgang A7 en herinrichting buitenruimte. Noord-Holland draagt het risico van de exit-regeling voor het Noord-Hollandse deel van het fietspad.

SOK Fietspad (Friese deel) Waddenzeezijde

Ook aan Friese zijde zal het aanleggen van een recreatief fietspad bijdragen aan de toeristische ontwikkeling van dit gebied. Hier voorziet het programma in het realiseren van een fietsrondje tussen het Friese vasteland en Kornwerderzand, waar de Vismigratierivier geprojecteerd is.

Het Rijk neemt realisatie en onderhoud van het een recreatief fietspad aan de Waddenzeezijde op in de aanbesteding. Het gaat hier om de trajecten Zurich – Kornwerderzand en Den Oever – Monument. Het Noord-Hollandse traject is opgenomen in de SOK voor het Noord-Hollandse deel van de Afsluitdijk. Het Rijk zorgt voor de planologische inbedding in het Rijksinpassingsplan en zal de vergunningen rondom de realisatie van het fietspad aanvragen. Friesland draagt het risico van de exit-regeling voor het Friese deel van het fietspad.

SOK Duurzame energie

Energie speelt een cruciale rol voor de welvaart. De bronnen van deze energie (kolen, olie en andere brandstoffen) beïnvloeden echter ook het klimaat. We moeten daarom op zoek naar nieuwe, duurzame bronnen voor de opwekking van onze energie.

In de samenwerkingsovereenkomst formuleren we de ambitie de Afsluitdijk in 2021 energieneutraal te laten zijn. Partijen zetten zich gezamenlijk in om de volgende fase van Blue Energy mogelijk te maken. Het Rijk neemt in de aanbesteding specifieke eisen op voor de beschikbaarheid van twee testlocaties/kokers stromingsenergie bij Den Oever. Er volgt nog een besluit over de realisatie van een serviceweg over de spuisluisen en een 5 MW aansluiting bij Kornwerderzand t.b.v. Stromingsenergie. Voor Stromingsenergie wordt later dit jaar bepaald of de voorbereiding wordt meegenomen in het rijkstraject of dat de marktpartijen dit voor hun rekening nemen. Voor het dekken van de plankosten voor de SOK Stromingsenergie heeft de provincie maximaal € 200.000 beschikbaar gesteld.

Betrokken partijen en draagvlak

De Nieuwe Afsluitdijk (DNA) is een samenwerkingsverband met Friesland en de gemeenten Hollands Kroon, Súdwest-Fryslân en Harlingen. Dit gebeurt samen met het bedrijfsleven, kennisinstellingen en belangenorganisaties. De samenwerking met het Rijk is geborgd in een bestuursovereenkomst (BOK, 2011) en de voorliggende samenwerkingsovereenkomsten. Er is een Regionale Commissie DNA, waarin de partijen waar we mee samenwerken op directieniveau zitting hebben. Voor alle belangstellenden zijn jaarlijks samen met Rijkswaterstaat meerdere brede stakeholdersbijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast zijn de aanwezigen op de hoogte van de voortgang via nieuwsbrieven. Voor bewoners van Den Oever, Kornwerderzand en Zurich zijn en worden specifieke bewoners-avonden georganiseerd.

Verdere procedure

De samenwerkingsovereenkomsten zijn gesloten onder voorbehoud dat PS instemmen met het de financiële dekking voor de projecten zoals opgenomen in de overeenkomsten. De genoemde projecten uit de Ambitie Agenda Afsluitdijk zullen begin 2015 aan PS voor financiële dekking uit het Uitvoeringsprogramma Kust voorgedragen worden. Dit is overeenkomstig het verzoek van Provinciale Staten, o.a. tijdens de bespreking van het beleidskader (van het Uitvoeringsprogramma Kust) in de Commissie WEB van 13 mei 2013, zicht te willen hebben op de beoogde besteding van het resterende budget alvorens middelen beschikbaar te stellen voor één bepaald project. Dit om tot een betere prioriteitstelling te kunnen komen.

Tenslotte, op 9 december is er in Den Oever een gezamenlijke informatieavond voor Raden en Staten over de regionale ambities Afsluitdijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter